

3025

פרוטוקול מס' 29

מישיבת וועדת הכלכלה

ביום ג', י"ב באב תשי"ח - 29.7.1958 בשעה 11.00

- נ כ ח ו : חברי הוועדה:
- ב. אבניאל - יו"ר
 - מ. אולמרט
 - ס. אונא
 - ב. אזניה
 - י. אלון
 - י. אלמוגי
 - ש. בז'רנו
 - י. ניצני
 - ג. שוקן
 - ש. שורש
 - א. תלמי

מוזמנים: שר המסחר והתעשייה פ. ספיר
ד"ר לבנטל - משרד המסחר והתעשייה

סדר-היום: חוק להארכת תקפן של תקנות שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבנוזין) תשי"ח-1958.

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תקון).

- - -

היו"ר ב. אבניאל: אני פותח את הישיבה.
סדר-היום: חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים וחוק ההגבלים העסקיים. כן נדון בחוק שהועבר אלינו על ידי הכנסת רק אתמול, והוא: חוק להארכת תקפן של תקנות שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבנוזין). תקפו של חוק זה יפוג בעוד שמונה ימים ואנו מתבקשים איפוא לאשרו עד אז.

שר המסחר והתעשייה שהוזמן לישיבתנו זו עסוק עדיין בישיבת וועדת השרים לענייני כלכלה. בתחיל איפוא מן הסעיף האחרון - הארכת תקפן של תקנות שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבנוזין). אמנם הזמנו לשם כך את המוסמים, לשעה 12.00, אך היות ודנו בנושא זה אך לפני שבועות מספר - נדמה לי שאפשר לאשר את החוק ללא כל ויכוח.

אני שואל את חברי הוועדה: אם יש התנגדות להצעת? - אני רואה שאין. חוק להארכת תקפן של תקנות שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבנוזין) (מס' 2) תשי"ח-1958 - אושר פה אחד.

חוק להארכת תקפן של תקנות שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבנוזין) (מס' 2) תשי"ח-1958 - נ.ת.כ.ל.

היו"ר ב. אבניאל: אנו עוברים לסעיף הבא בסדר היום: חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. אקרא את הסעיף הראשון בהצעה המוצעת, והוא: סעיף 5 (ג) (3). (קורא). ההבדל בין הנוסח המוצע לבין הנוסח הקודם הוא בתוספת המלים האוסרות: "אם הורשע בעליו על עבירה לפי חוק זה". פירושה של תוספת זו אינה אלא מתן סמכות לרשות המבצעת להיות גם הרשות השופטת.

היות ואיני מוכן להמליץ על העברת הצעה כזאת לקליאה ראשונה בכנסת - יש להצביע.

אני חושב שאפשר לתת לרשות המבצעת סמכות לבטל אפשרות פעולתו של מפעל המתנהל ללא רשיון כל עוד אין לו רשיון. איני מסכים למלים האומרות "אם הורשע בעליו". לדעתי "אם הורשע" הרי זה ענין לבית המשפט. לא ייתכן שיבואו מורשיו הנאמנים של שר המסחר והתעשייה ויאמרו: אמנם בית המשפט הטיל עליו קנס של חמש מאות ל"י, אולם אנו בכל זאת סבורים שיש לסגור את המפעל.

ש. בז'רנו:

אני סבור כי מלים אלה "אם הורשע בעליו" על עבירה לפי חוק זה הוכנסו בטעות. לא זו היתה הכוונה. מבין אני אם מבקש השר סמכויות לסגור מפעל העובד ללא רשיון כל עוד אין רשיון בידי. קשה לי מאד להבין אם מבקש השר סמכויות לסגור מפעל לאחר שפסק-הדין של בית המשפט לא ציווה על סגירתו. המדובר במקרה שהשר פנה לבית-המשפט וביקש סגירתו של מפעל מסויים, אך בית-המשפט סרב להיענות לבקשתו. אי אפשר, אף לא ייתכן, שיבוא השר וידרוש סמכות לסגור אותו מפעל שבית המשפט סרב להיענות לבקשתו.

עוד יותר קשה לי לתאר, ששני הדברים הללו, גם הסגירה בגלל אי-רשיון וגם הסגירה בגלל אי-פסק-דין - יוכנסו לסעיף אחד. המדובר בשני דברים נפרדים. אני חושב שלא היתה גם כל כוונה להכניס סעיף כזה.

רע מאד לתת לשר סמכות לתקן פסק-דין. לא יתכן שהאינסטנציה האחרונה תהיה הרשות המבצעת. זה מנוגד לכל עקרון של סדנייה בה ניתנות לאזרח ערבויות על ידי המשפט. אני מבקש את השר לוותר על החלק הזה. אני חושב שבניסוחו הוא יותר חמור מאשר במציאות.

שר המסחר והתעשייה פ. ספיר: אני רוצה לומר לחבר הכנסת בז'רנו, כי כל התיקונים הללו באים לגרוע ולא להוסיף. אין אנו באים להקשות, אלא להקל. הדבר הוגש עוד בשעתו, ואנו מצווים על קיום הסכם ג'נטלמני.

אולם ברצוני לתקן כמה נקודות: קודם כל לא ניתנת הסמכות לרשות המבצעת, אלא לשר. יש גם אחר-כך זכות ערר. בדרך-כלל איני ששא לכך. ידוע המקרה של בתי החרושת לשימורים וממתקים שעסקו בהברחה ותפטום. פרקליט המדינה או היועץ המשפטי ביקש לגלגל את הדבר אלי. סרבתי באמרי: זו סמכותך אתה. בטוחני, שאם בית המשפט יפסוק במקרה מסויים לא ארוץ לעשות את ההיפך. הפרקטיקה שלי אומרת שזה בדרך כלל להיפך. אולם יכול להיות מקרה, שעל ידי טעון פורמליסטי וצורת הגשת הענין יפסוק בית-המשפט על אי-סגירה, בה שעה שדעת הקהל לא תבוא על סיפוקה.

היו"ר ב. אבניאל: בזה סיימנו את הדיון בעבודה זו. נצביע לאחר לכתו של השר.

בהזדמנות זו אני רוצה לשאלו עוד דבר: לפני כמחצית השנה בערך הועבר לוועדת הכלכלה של הכנסת חוק הקרטלים הקרוי חוק ההגבלים העסקיים. עם כל רצוני לקיים דיון בחוק זה, העלה חבר הוועדה אזניה משאלות הולכות ונשנות לעכב את הדיון מאחר שקיימים בענין זה היסוסים ופקפוקים בחוגי הממשלה. בעניתי עד כה, אולם איני מוכן להמשיך להיענות.

שר המסחר והתעשייה פ. ספיר: לאחר שוב הכנסת לעבודתה החדשה אוקטובר אפשר יהיה לבשת לדיון בחוק זה.

היו"ר ב. אבניאל: אין דרכי לדחות דיונים. בהיסח הדעת אמר פעם שר המסחר והתעשייה מעל במת הכנסת, כי הדיון בחוק מצרכים ושירותים ארך בוועדת הכלכלה שנה תמימה. ברצוני להודיע לו בהזדמנות זו, כי הדבר התעכב בגלל רצון חברי מפא"י בוועדה להיענות לבקשתו של חבר הוועדה בז'רנו. אני התנגדתי לכך.

שר המסחר והתעשייה פ. ספיר: אני מודיע שעם חידוש העבודה, לאחר שוב הכנסת מהפגרה, נתחיל בעבודה. אהיה מוכן לעמוד לרשותכם בכל ישיבה וישיבה.

היו"ר ב. אבניאל: אני מודיע איפוא, כי עם חידוש העבודה בתחיל בדיון בחוק הקרטלים.

בהזדמנות זו אשאל את עבוד השר עוד שאלה אחת, והיא: קראנו בעתונות דברים מאד בלתי נעימים על "חרסית וחול-זך" וכן על "אבן-סיד". אני רוצה לדעת: מה יודע שר המסחר והתעשייה בענין זה?

שר המסחר והתעשייה פ. ספיר: רק מה שקראתי בעתון. הדבר נתון לטיפולו של משרד הפיתוח.

(שר המסחר והתעשייה עוזב)

היו"ר ב. אבניאל: אנו חוזרים לעבודתנו - נצביע. לפנינו שתי הצעות: א) לא להמליץ על העברת החוק לקריאה ראשונה במליאה. ראשונה למליאה; ב) להמליץ על העברת החוק לקריאה

ה צ ב ע ה

- בעד העברת החוק לקריאה ראשונה למליאה - 6
- נגד - 3

היו"ר ב. אבניאל: יש איפוא הצעת רוב ויש הסתייגות.

י. אלמוגי: אין כאן מקום להסתייגות. אם אתה מביא חוק לקריאה ראשונה, הרי זו הצעת חוק לקריאה ראשונה. רק בבאומים אפשר להסתייג. הוועדה כוועדה אינה מביאה כל הסתייגויות. רק כשתרון הוועדה - תועליבה ההסתייגויות.

היו"ר ב. אבניאל: אבדוק את הענין. ברור שאנהג בהתאם לפרוצדורה המקובלת. אני סבור שאם המדובר בהמלצה, נוהגים להודיע: הוועדה המליצה פה אחד או הדבר עבר בהמלצת רוב הוועדה. על כל פנים אבדוק.

ב. אזניה: אני רוצה למסור לפרוטוקול כמה תיקונים שנפלו בהצעה המודפסת:

א) בסעיף ב' במקום 30 יופו - צריך לכתוב - 3 ימים... הסעיף צריך להיות מנוסח כך: "הסמכות של אב בית-דין למניעת הפקעת שערים וספטרות לסגור מפעל לתקופה שלא תעלה על 3 ימים...". כך זה מופיע גם בחוק אחר.

היו"ר ב. אבניאל: אם כי איני יודע אם יכולים אנו לתקן הצעה שהועברה אלינו מהמליאה, אף אם המדובר בשגיאה שנפלה, הרי אפשר להסכים להצעה זו.

ב. אזניה: ב) באותו סעיף - "על פי סעיף 8א' ו8ב'".

היו"ר ב. אבניאל: לזה איני מוכן להסכים.

ג) בסעיף ד' יש לכתוב "לסעיף 18 יווספו
ס"ק (ד) ו(ה), ולא כפי שנכתב ס"ק

ב. אזניה:

(3) ו(ה).

זה מתקבל על הדעת.

היו"ר ב. אבניאל:

בזה אנו מסיימים. החוק מומלץ ברוב
לקריאה ראשונה.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.55